

GEMEENTE OLDEBROEK

gemeentelijke monumentenlijst, vastgesteld door de gemeenteraad op 14 november 2000

straat + huisnummer : Zuiderzeestraatweg 139
postcode + plaats : 8096 BE OLDEBROEK
naam object : 't Olde Amshuus
kadastrale aanduiding : gemeente Oldebroek sectie H, nr. 5952

bescherming : gemeentelijk monument
registratienummer : GM20.021
oorspronkelijke functie : gemeentehuis
huidige functie : drogisterij met woning

bouwjaar : ca. 1900
architect :
bouwstijl : eclecticisme

beschrijver : Gelders Genootschap (LV)
datum beschrijving : augustus 1994, geactualiseerd april 2001
beschrijving vastgesteld op : 13 november 2001
datum foto : 17 september 2001

GEMEENTE OLDEBROEK

gemeentelijke monumentenlijst, vastgesteld door de gemeenteraad op 14 november 2000

Zuiderzeestraatweg 139 (vervolg)

Historie en ligging

Voormalig gemeentehuis, direct gelegen aan de Zuiderzeestraatweg, in de dorpskern van Oldebroek. Het pand werd omstreeks 1900 gebouwd. Het is niet meer als gemeentehuis in gebruik. Op de begane grond is een drogisterij. De verdieping is verbouwd tot woning.

Plattegrond en opstand

Het pand is gebouwd op een L-vormig grondplan en bestaat uit twee bouwlagen en een zolderverdieping. De gevels zijn opgetrokken in baksteen. Het metselwerk is uitgevoerd in kruisverband. Diverse onderdelen zijn uitgevoerd in natuursteen, zoals de horizontale banden ter hoogte van de wisseldorpels van de vensters en de aanzet- en sluitstenen van de ontlastingsbogen. Rondom loopt een hoge plint, eveneens van natuursteen. Het schilddak is gedekt met gesmoorde Tuile-du-Nordpannen. Het dak heeft rondom een overstek. De geprofileerde gootlijst rust op houten klossen. In het voordakvlak en de beide zijdakvlakken zijn dakkapellen aangebracht. Aan de achterzijde bevindt zich een lage, gepleisterde uitbouw. Aan de rechterzijgevel is een gedeelte van het dakvlak voorzien van een kap, afgestemd op de hoofdvorm van het pand.

Voorgevel

De voorgevel is symmetrisch ingedeeld en verticaal geleed in traveeën van respectievelijk 2-3-2 vensterassen breed. De traveeën worden gemarkeerd door het verspringen van het gevelvlak en het accentueren van de hoeken door pilasters, die boven de gootlijst zijn doorgezet en bekroond worden met een hardstenen kop.

De middentravee risaleert en is voorzien van een topgevel. In het midden, op de begane grond, bevindt zich de entree. Een zich over de gehele traveebreedte uitstrekkend bordes, met drie hardstenen treden, geeft toegang tot een dubbele, houten deur met een bovenlicht, dat is voorzien van glas-in-lood. Ter weerszijden van de deur is een 4-ruits venster geplaatst met een rondboogvormige bovenlicht, eveneens voorzien van glas-in-lood. Het bordes wordt overdekt door het balkon van de verdieping, dat rust op houten zuilen met een hardstenen basement, en die aan de bovenzijde door rondbogen zijn verbonden, waarvan de zwikken zijn opgevuld met kleine ruitjes. Aan de voorzijde wordt in smeedijzer de naam 't Olde Amshuus' vermeld. De zuilen zetten zich door in de pedestals van de balkonafdeling. Tussen de pedestals met een piramidale bekroning is een houten hekwerk met gedraaide balusters. Op de verdieping opent een dubbele deur met glas-in-loodpaneel naar het balkon. Ter weerszijden een 4-ruits glas-in-loodvenster. Deur en vensters hebben een van glas-in-lood voorzien bovenlicht. Het vijfzijdige zoldervenster is samengesteld uit rechthoekige, een vierkant en driehoekige vensters. De topgevel wordt bekroond door een getrap tuitstuk, afgedekt met hardsteen. De linker- en rechtertravee zijn identiek: op de begane grond zijn op de plint per travee twee 4-ruits schuifvensters geplaatst, met een glas-in-lood bovenlicht. Op de verdieping twee vensters van hetzelfde type: een 4-ruits schuifvenster, maar met een bovenlicht voorzien van een 8-ruits roedeverdeling. Het gevelvlak wordt beëindigd met een geprofileerde gootlijst. In het dakvlak is een driehoekige dakkapel aangebracht onder een zadeldak, met een halfcirkelvormig venster met roedeverdeling. De balkondeur en alle vensters zijn geplaatst onder een segmentboogvormige ontlastingsboog. Decoratieve muurankers sieren het gevelvlak.

Rechterzijgevel

De rechterzijgevel is verticaal geleed in twee traveeën van twee, respectievelijk drie vensterassen breed. Evenals de voorgevel worden de traveeën gemarkeerd door pilasters, die boven de gootlijst zijn doorgezet en worden bekroond met een hardstenen kop. De linkertravee bevat op de begane grond een 4-ruits schuifvenster met een bovenlicht voorzien van glas-in-lood. Rechts daarvan een

GEMEENTE OLDEBROEK

gemeentelijke monumentenlijst, vastgesteld door de gemeenteraad op 14 november 2000

deur met bovenlicht. Op de verdieping zijn overeenkomstig de voorgevel twee 4-ruits schuifvensters geplaatst met een bovenlicht, voorzien van een 8-ruits roedeverdeling. In het dakvlak is een dakkapel aangebracht onder een zadeldak met in de top een verticaal houten beschot. De rechtertravee bestaat uit twee bouwlagen met een lage verdiepingshoogte. Op de begane grond is in het midden een deur geplaatst met een 4-ruits bovenlicht. Ter weerszijden een T-vormig ingedeeld venster met een 8-ruits bovenlicht. Op de verdieping zijn twee vensters van hetzelfde type aangebracht. De deuren en vensters zijn geplaatst onder een segmentboogvormige ontlastingsboog.

Achtergevel

Tegen de achtergevel is een lage, gepleisterde uitbouw geplaatst.

GEMEENTE OLDEBROEK

gemeentelijke monumentenlijst, vastgesteld door de gemeenteraad op 14 november 2000

Linkerzijgevel

Het linkerzijgevelvlak bevat op de begane grond een 4-ruits schuifvenster, met een van glas-inlood voorzien bovenlicht. Voorts twee vensters met een bovenlicht waarvan het glas niet meer oorspronkelijk is. Op de verdieping zijn twee dubbele vensters aangebracht met een 6-ruits bovenlicht. Alle vensters zijn geplaatst onder een segmentboogvormige ontlastingsboog. In het dakvlak is een dakkapel aangebracht onder een zadeldak met in de top een verticaal houten beschoot.

Reden van plaatsing

Het voormalige gemeentehuis werd omstreeks 1900 gebouwd. Het pand is in architectuurhistorisch opzicht beschermenswaardig als een representatief voorbeeld van een openbaar gebouw van rond de eeuwwisseling, waarvan het oorspronkelijke karakter bijzonder goed bewaard is gebleven. De architectuur kenmerkt zich als eclectisch. In architectonisch opzicht is duidelijk zorg besteed aan een representatieve uitstraling van het gebouw middels de zorgvuldige detaillering en het materiaalgebruik. In stedenbouwkundig opzicht geldt dat de ligging direct aan de Zuiderzeestraatweg karakteristiek is voor de bebouwingsstructuur in de dorpskern van Oldebroek. Als voormalig gemeentehuis is het pand tevens van belang als element in de lokale geschiedenis van Oldebroek